Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

**TER BESLISSING**

**Datum**
26 juni 2026

**Onze referentie**
IENW/BSK-2026/110451

**Opgesteld door**
DG Mobiliteit
Directie Algemeen
Bereikbaarheidsbeleid
Multimodaal Benutten

**Beslistermijn**
14 september 2026

**Bijlage(n)**
1

Aan Minister van IenW

# nota

Beslisnota voortgang toezegging handelingskader

## Aanleiding

Op 22 april was er een Kamerdebat over de maatregelen van het kabinet inzake de hoge energie- en brandstofprijzen. De minister van EZK zegde toe dat het ministerie van IenW in gesprek gaat met de sector over een mogelijk handelingskader en dat de Tweede Kamer voor de zomer over de voortgang zou worden geïnformeerd. Hiervoor is de bijgevoegde Kamerbrief opgesteld.

## Geadviseerd besluit

U wordt verzocht om:

1. Akkoord te gaan met het toezenden van de brief aan de Tweede Kamer
2. Hiermee te starten met het ontwikkelen van een integraal handelingskader, dat per branche kan worden toegepast, met het streven om dit in het najaar vast te stellen
3. Parallel in gesprek te gaan met Financiën over de financiële dekking van eventuele claims voor onvoorziene excessieve prijsstijgingen die buiten het ondernemersrisico vallen. Het geëigende moment hiervoor is de voorjaarsbesluitvorming van 2027.

## Kernpunten

Ontwikkeling handelingskader

- De prijsstijgingen van brandstoffen werken door in de kosten van opdrachtnemers. Dit betreft met name de hogere dieselprijs, in een brede reeks sectoren: van bouw en grondverzet tot doelgroepenvervoer en provinciaal personenvervoer.
- Het Rijk ontvangt signalen over de impact op de eigen lopende contracten. Ook de inschrijvingen op nieuwe aanbestedingen kunnen onder druk komen te staan.
- IenW en andere betrokken departementen herkennen de meerwaarde van een gezamenlijk kader met praktische handvatten om afspraken en het contractueel/juridisch kader te verduidelijken.
- Ervaring leert dat een handelingskader een belangrijk instrument is om voorspelbaarheid en rust in de markt te creëren. Na de Russische inval in Oekraïne in februari 2022 zijn voor de bouw- en infrasector verschillende handelingskaders opgesteld en gepubliceerd tussen december 2022 en maart 2023.
- Conform de toezegging aan de Kamer heeft IenW gesprekken gevoerd met de betrokken sectoren. Zij hebben een eerste inschatting gegeven van de

impact van de prijsstijgingen. Aandachtspunt is dat we concrete cijfers van de sectoren nodig hebben voor het vervolg. Dit is reeds uitgevraagd.
- Bij instemming werken we de komende maanden samen met andere departementen en het bedrijfsleven aan een voorstel voor het handelingskader. De planning voorziet in een ondertekening in het najaar.
- Parallel hieraan brengen we de financiële impact in kaart en verkennen we dekkingsmogelijkheden, ook in overleg met Financiën.

Financiële dekking
- De huidige IenW begroting bevat geen dekking voor het opvangen van hogere kosten in lopende of nieuwe contracten.
- Een handelingskader bevat onder meer afspraken over de principes op basis waarvan extra kosten tussen opdrachtgever en opdrachtnemer worden verdeeld. Het gaat hierbij nadrukkelijk om onvoorziene excessieve kostenstijgingen. Hierbij wordt rekening gehouden met het ondernemersrisico.
- Ook zonder handelingskader zijn er verplichtingen naar opdrachtnemers bij onvoorziene kostenstijgingen, vanwege clausules in lopende contracten en om bij nieuwe aanbestedingen voldoende inschrijvingen te krijgen.
- IenW brengt momenteel samen met uitvoeringsorganisaties en bedrijven de financiële bandbreedte in kaart. Deze hangt uiteraard sterk af van de ontwikkeling van de situatie in het Midden-Oosten.

**Krachtenveld**
- Naast IenW zijn EZK, VWS, VRO betrokken omdat zij als opdrachtgever van de genoemde sectoren actief zijn. Daarnaast is afgestemd met Financiën over de financiële impact en dekking en met Defensie en BZK als contractanten en als Rijksinkoper.
- In het Opdrachtgeversforum is reeds afstemming gezocht met de opdrachtgevers van het doelgroepen- en provinciale personenvervoer. In dit forum is alvast voorwerk gedaan voor een ‘handreiking’ over het omgaan met de ontstane situatie.
- Vanuit het bedrijfsleven wordt veel nadruk gelegd op het belang van een handelingskader, dat zo snel mogelijk duidelijkheid moet bieden. Er is met name contact met VNO-NCW en Cumela.
- Om de uitvoering van (grote) infraprojecten te borgen en marktverstoringen te voorkomen, is het belangrijk dat lopende opdrachten doorgang vinden.

**Informatie die niet openbaargemaakt kan worden**
Niet van toepassing.

**Toelichting**

*Politieke context*
De toezegging om in gesprek te gaan over handelingskaders is gedaan naar aanleiding van een vraag van het lid Bontenbal (CDA).

*Financiële/juridische overwegingen*
Het te ontwikkelen handelingskader is adviserend van aard. Het komt niet bovenop maar naast lopende en nieuwe afspraken te staan. Veel contracten bevatten al clausules over het verdelen van onvoorziene (excessieve)

prijsstijgingen. Hoewel een handelingskader primair een verduidelijking van deze afspraken is, helpt het wel om het gesprek over de gestegen kosten te versnellen en zo gezamenlijk en eenduidig mogelijk als overheid in deze situatie te handelen richting de markt. IenW brengt op dit moment de financiële impact in kaart.

*Communicatie*
Voorzien richting vaststelling handelingskader, via de sector en IenW.

**Bijlagen**

| Volgnummer | Naam | Informatie |
|---|---|---|
| 02. | Kamerbrief handelingskader | |

**Datum**
26 juni 2026

**Onze referentie**
IENW/BSK-2026/110451

**Opgesteld door**
DG Mobiliteit
Directie Algemeen
Bereikbaarheidsbeleid
Multimodaal Benutten

**Aan**
Minister van IenW

**Bijlage(n)**
1